

Veileder for skole- hjemsamarbeid

2024-2027

Sammen for et varmt
og livskraftig Tromsø

Innholdsfortegnelse

Forord.....	3
1. Innledning.....	4
2. Forventninger i skole-hjemsamarbeidet	5
2.1. Foreldrene kan forvente at:	5
2.2. Skolen forventer at foreldrene er gode støttespillere i skole-hjemsamarbeidet ved at:.....	6
3. Rutiner for samhandling og kommunikasjon	7
3.1. Kontaktlærer	7
3.2. Jevnlige samtaler med elever	7
3.3. Utviklingssamtaler	7
3.4. Foreldremøter.....	7
3.5. Brukertilganger og digitale verktøy.....	7
3.6. Transponder (digital meldingsbok)	7
3.7. Hjemmeside	8
3.8. Visma Flyt Samspill	8
3.9. Foreldrekontakt	8
3.10. Arbeidsutvalg som er valgt av foreldrene på skolen (FAU)	8
3.11. Samarbeidsorgan.....	8
3.12. Overgangsrutiner	8
3.13. Foreldreutvalget for grunnopplæringen (FUG)	9
4. Fra Overordnet del, læreplanverket LK20	10

Forord

Tromsø kommune har som satsningsområde å styrke laget rundt barn og unge. Som en del av dette arbeidet er det utarbeidet en veileder til foreldre for barnehage-hjem samarbeidet og en for skole-hjem samarbeidet. Målet med veilederen er å øke kvaliteten på foreldresamarbeidet og sikre en felles praksis for alle kommunale barnehager og skoler.

Samarbeidet mellom hjem og skole/barnehage er av avgjørende betydning for å sikre optimal utvikling og trivsel hos våre elever og barnehagebarn. Vi anerkjenner at foreldre og foresatte spiller en avgjørende rolle i barnas læring og utvikling, og derfor er denne veilederen utformet med tanke på å fremme åpen kommunikasjon, gjensidig respekt og et tett samarbeid. Samarbeidet skal – i tråd med kommunens verdigrunnlag – være preget av respekt, åpenhet, mot, anerkjennelse og tillit. Det aller beste samarbeidet får vi dersom skolen/barnehagen og foreldrene spiller hverandre gode.

Veilederen tar for seg konkrete rutiner som vil bidra til å strukturere samarbeidet mellom skole/barnehage og hjem, den klargjør også forventninger og forpliktelser som er felles for begge parter. Jeg oppfordrer alle foreldre, foresatte, lærere og barnehagepersonell til å ta seg tid til å lese veilederen grundig, og reflektere over hvordan vi sammen kan skape et positivt og støttende læringsmiljø for våre barn.

Til slutt ønsker jeg å takke alle som har bidratt til utviklingen av denne veilederen, og håper den vil være et nyttig verktøy i arbeidet med å bygge sterke partnerskap mellom skole/barnehage og hjem i Tromsø kommune – sammen kan vi legge grunnlaget for en inspirerende og positiv læringsreise for våre barn og unge!

Med vennlig hilsen

Kari Henriksen

Direktør for oppvekst, utdanning og kultur

1. Innledning

Barn og unge tilbringer stadig mer av sin tid på skolen, samtidig som hjem og skole har mange felles oppgaver knyttet til barns oppvekst. Som foreldre har man derfor både behov for, og rett og plikt til, å samarbeide med skolen for fullt ut å kunne oppfylle foreldreansvaret.

Et nært og godt samarbeid med alle foreldre vil øke kvaliteten på læringsmiljøet generelt, og bidra til økt trivsel og læringsutbytte for den enkelte elev. Når foreldre viser engasjement og interesse for barnas skolegang, lærer barna mer, de mestrer mer og blir mer motivert for skolearbeidet samt får økt sosial kompetanse. I tillegg til å engasjere seg i eget barns skolehverdag ønsker vi at foreldrene engasjerer seg i skolen, skolemiljøet og tar på seg viktige oppdrag som foreldrekontakt og som deltaker i foreldrenes arbeidsutvalg (FAU). Vi trenger foreldrene som ressurs for å få en best mulig skole for Tromsøelevene.

Vi ønsker at denne veilederen skal være et bidrag til å øke kvaliteten på skole-hjemsamarbeid i Tromsø kommune, og at den avklarer hvilke forventninger skole og hjem kan ha til hverandre i samarbeidet. Veilederen gjelder for alle skoler i Tromsø kommune. Med utgangspunkt i prinsippene fra veilederen skal hver enkelt skole i tett samarbeid med elever og foreldre lage sin lokale skole-hjem-plan.

I veilederen vil dere finne informasjon om:

- hva foreldre kan forvente fra skolen.
- hva skolen forventer fra foreldrene.
- rutiner for samhandling og kommunikasjon.

Veilederen er utarbeidet av Avdeling for oppvekst, utdanning og kultur i samarbeid med de kommunale grunnskolene, hovedtillitsvalgt og representanter fra foreldrenes arbeidsutvalg.

2. Forventninger i skole-hjemsamarbeidet

2.1. Foreldrene kan forvente at:

- skolen er den profesjonelle part i skole-hjem samarbeidet, og tar initiativ til samarbeid, gjennomfører foreldremøter, elev- og utviklingssamtaler. Det skal legges til rette for aktiv deltakelse fra foreldre og elever på foreldremøter, utviklingssamtaler og andre samarbeidsarenaer.
- skolen gir tilstrekkelig og forståelig informasjon om elevens faglige og sosiale utvikling. Foreldre får nødvendig informasjon dersom hendelser oppstår i skoletiden.
- skolen legger til rette for at elever og foresatte har tilgang på elevens arbeidsplaner.
- skolen lytter til elevene og foreldrene, og møter dem profesjonelt, med forståelse, åpenhet og respekt.
- skolen svarer på henvendelser fra hjemmet, og følger opp inngåtte avtaler.
- skolen tilpasser og følger opp foreldresamarbeid etter elevenes behov. Det kan for eksempel være tettere oppfølging og samarbeid rundt enkeltelever, involvering av andre fagpersoner som ressursteam på skolen, sosiallærer, helsesykepleier eller eksterne hjelpetjenester.
- skolen legger til rette for at foreldre skal bli kjent med hverandre, for eksempel ved å gjennomføre dialogbaserte foreldremøter og legge til rette for arrangementer der foresatte kan møtes.
- skolen inviterer foreldrene til å være aktive deltakere i skolens demokratiske samarbeidsorganer som foreldrenes arbeidsutvalg (FAU) og andre organer ved skolen.
- skolen er gratis og følger gratisprinsippet¹. Det betyr at utstyr og aktiviteter i regi av skolen, skal dekkes av skolen.
- skolen behandler informasjon med diskresjon og forholder seg til taushetsplikt og GDPR (*General Data Protection Regulation*).

¹ [Grunnskolen \(udir.no\)](https://www.udir.no)

2.2. Skolen forventer at foreldrene er gode støttespillere i skole-hjemsamarbeidet ved at:

- foreldrene viser interesse for og følger opp barnets skolehverdag, og har et positivt fokus på faglig og sosial læring.
- foreldrene setter seg inn i informasjon som gis fra skolen og følger opp avtaler som er gjort angående eget barn.
- foreldrene gir skolen beskjed dersom barnet er borte fra skolen eller kommer for sent. Foreldre søker om permisjon ved planlagt fravær.
- foreldrene tar kontakt med skolen ved behov, og viser medansvar for god kommunikasjon.
- foreldrene gir informasjon til skolen om hendelser og situasjoner som kan påvirke barnets hverdag, trivsel og læring. Det kan være mindre hendelser i hverdagen, eller mer inngripende hendelser som skilsmisse, sykdom eller dødsfall.
- foreldrene deltar på møter og arrangementer i regi av skolen, samt påtar seg oppgaver i forhold til skolens årshjul for foreldreaktiviteter, verv og oppgaver i råd og utvalg.
- foreldrene bidrar med å skape et inkluderende fellesskap. Dette betyr for eksempel at:
 - foreldrene følger opp det skolen og foreldrenes arbeidsutvalg (FAU) legger til rette for av relasjonsbyggende aktiviteter med andre foreldre og medelever.
 - foreldrene tar ansvar og har et bevisst forhold til bursdagsinvitasjoner og andre sosiale arrangementer som skjer på fritiden.
 - foreldrene snakker respektfullt om andre barn, andre foreldre, skolen og skolens ansatte, og bidrar til god kommunikasjon i foreldregruppa og med skolen.
 - foreldrene hilser på elever og andre voksne.
- foreldrene svarer på brukerundersøkelser skolen sender ut, som for eksempel SFO-undersøkelsen og foreldreundersøkelsen.
- foreldrene forholder seg til regler om personvern, og viser forsiktighet med film, bilder og informasjonsspredning.

3. Rutiner for samhandling og kommunikasjon

3.1. Kontaktlærer

Kontaktlærer er primærkontakten i samarbeidet mellom skole og hjem. Foreldre kan ta kontakt med kontaktlærer på e-post, transponder og lærerens arbeidstelefon.

3.2. Jevnlige samtaler med elever

Kontaktlærer og faglærere skal gjennomføre jevnlig samtaler med eleven i løpet av skoleåret. Dette skal støtte elevenes utvikling og læring, og elevene skal delta aktivt i egen samtale.

3.3. Utviklingssamtaler

Foreldre og elever inviteres til utviklingssamtale to ganger i året. Disse møtene er viktige for elevens individuelle utvikling. Eleven selv er hovedpersonen i samtalen, og skal være aktiv deltaker i planleggingen og gjennomføringen av samtalen. Utviklingssamtalen skal først og fremst være et positivt møte mellom eleven, foreldrene og skolen. Målet for samtalen er å få en felles forståelse for elevens faglige og sosiale utvikling, samt vurdere elevens behov for støtte eller tilrettelegginger. Eleven skal presentere sin egen læringsreise, og få tydelige fremovermeldinger om hva som skal til for å få god progresjon videre.

3.4. Foreldremøter

Dette kan være både klasse-/trinnvis foreldremøter eller felles foreldremøter for hele skolen. Felles foreldremøter for skolen eller trinn har ofte fokus på bestemte temaer.

Foreldrekontaktene skal medvirke til innhold på foreldremøtene og foreldrene skal ha en aktiv rolle i deler av foreldremøtene, for eksempel gjennom gruppearbeid.

3.5. Brukertilganger og digitale verktøy

Det opprettes en brukerkonto til ditt barn når det starter i Tromsøskolen. Denne kontoen gir barnet tilgang til M365, samt andre digitale læremidler og verktøy som kommunen og skolen tilgjengeliggjør for ditt barn. Passord til kontoen opprettes første gang av systemet. Barnet og dere kan endre passordet på passord.tromsoskolen.no. Logg inn med oppgitt brukernavn og passord, og sett ønsket passord.

Tromsøskolen tilbyr personlig PC til elever fra 5.trinn. Elever og foresatte må signere kontrakt for å få tilgang til personlig PC.

Elevene arbeider med både trykte og digitale læremidler. Det er skolens pedagogiske vurderinger som ligger til grunn når digitale verktøy tas i bruk. Elevens personvern ved bruk av digitale læremidler, sikres gjennom databehandleravtaler og risikovurderinger av de tjenester som tas i bruk.

3.6. Transponder (digital meldingsbok)

Informasjon fra skolen sendes ut gjennom Transponder. Foreldre får automatisk tilgang til denne, og kan selv se hvem som til enhver tid har lese- og skrive tilgang i barnets meldingsbok. Her sendes både generell informasjon som gjelder alle elever, og informasjon som kun gjelder enkelte elever. Foreldre kan og sende korte meldinger til kontaktlærer gjennom Transponder.

Transponder har et høyt sikkerhetsnivå, med tofaktor autentisering for alle brukere. Det skal likevel ikke sendes særlig sensitiv informasjon i Transponder.

Ta kontakt med skolen dersom det er spørsmål om tilgang til Transponder.

3.7. Hjemmeside

På skolens hjemmeside finner man generell informasjon fra skolen og informasjon for hvert enkelt trinn eller klasse, som arbeidsplaner og fagplaner. Her finner man også kontaktinformasjon til skolens ledelse, helsesykepleier og skolens øvrige ansatte.

3.8. Visma Flyt Samspill

Dette er et samhandlingsverktøy som bidrar til et enklere tverrfaglig samarbeid og god informasjonsflyt. Visma Flyt Samspill benyttes til følgende:

- individuell plan for barn med særlig sammensatte behov
- stafettlogg for samhandling og samordning av hjelpetilbud for barn med særskilte behov.
- individuell opplæringsplan for elever med enkeltvedtak om individuelt tilpasset opplæring.
- aktivitetsplan i saker hvor det skal settes inn tiltak knyttet enkeltbarns læringsmiljø.

3.9. Foreldrekontakt

Foreldrekontakten er kontaktleddet mellom foreldrene i gruppen og arbeidsutvalget for foreldre (FAU), og de er kontaktleddet mellom foreldrene og skolen, spesielt kontaktlæreren. De som er valgt til klassekontakter skal bidra til å skape et godt læringsmiljø i klassen/elevgruppen og et godt fellesskap i foreldregruppen.

3.10. Arbeidsutvalg som er valgt av foreldrene på skolen (FAU)

Arbeidsutvalget består av representanter fra skolens foreldre. Til sammen utgjør de et utvalg som skal ha mulighet til å påvirke skolehverdagen og være en konstruktiv samarbeidspartner for skolen. Arbeidsutvalget kan komme med råd og innspill, men også ta opp saker på eget initiativ.

Arbeidsutvalget er foreldregruppens talerør i samarbeid med skolen og skal bidra til et trygt og godt læringsmiljø for alle. Målet med arbeidsutvalget er å gi foreldrene reell medvirkning i skolens virksomhet og utvikling og at deres synspunkter blir hørt og tatt hensyn til, slik opplæringsloven krever. Rektor skal legge til rette for et godt samarbeid og dialog mellom skolen og arbeidsutvalget. Representantene har på sin side ansvar for å følge opp, vedlikeholde og videreutvikle samarbeidet.

3.11. Samarbeidsorgan

Ved alle norske skoler skal det finnes et samarbeidsorgan der elever og foreldre er representert (opplæringsloven § 10-5)².

² Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova), Kunngjort 09.06.2023. [Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa \(opplæringslova\) - Lovdata](#) (lastet ned 23.11.23, kl. 21.25)

3.12. Overgangsrutiner

Skolene i Tromsø kommune skal følge felles rutinebeskrivelser for alle overganger i opplæringsløpet der hovedmålet er at barn, elever og foreldre opplever kontinuitet, sammenheng og forutsigbarhet. Særlig overgangen fra barnehage til barneskole, og fra barneskole til ungdomsskole, og ungdomsskole til videregående opplæring, krever ekstra tett samarbeid og oppfølging. Det gjennomføres blant annet egne informasjonsmøter før elevene starter i 1. og 8. trinn.

Det vil gjennomføres individuelle overføringsmøter i særlige tilfeller.

3.13. Foreldreutvalget for grunnopplæringen (FUG)

Foreldreutvalget for grunnopplæringen (FUG) er et utvalg på nasjonalt nivå for foreldre med barn i grunnskolen og videregående opplæring. FUG er et selvstendig rådgivende organ for departementet i saker om samarbeid mellom skole og hjem, og skal ivareta foreldrene sine interesser i skolesammenheng (opplæringslovens § 10-9)³.

FUGs hjemmesider inneholder god informasjon til foreldre.

³ Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova), Kunngjort 09.06.2023. [Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa \(opplæringslova\) - Lovdata](#) (lastet ned 23.11.23, kl. 21.25)

Hva sier lærerplanverket om skole-hjem-samarbeid

4. Fra Overordnet del, læreplanverket LK20

Opplæringen skal skje i samarbeid og forståelse med hjemmet, og samarbeidet skal bidra til å styrke elevenes læring og utvikling.

God kommunikasjon mellom hjem og skole bidrar positivt til skolens arbeid med læringsmiljøet og til elevenes oppvekstmiljø. Foreldrene og foresatte har hovedansvaret for barnets oppdragelse og utvikling. De er barnas og ungdommenes viktigste omsorgspersoner og har kunnskap som skolen kan bruke for å støtte elevens danning, læring og utvikling.

Skolen har det overordnede ansvaret for å ta initiativet til og tilrettelegge for samarbeid. Dette innebærer å sørge for at foreldre og foresatte får nødvendig informasjon, og for at de gis mulighet til å ha innflytelse på sine barns skolehverdag.

Hjemmets holdning til skole er av stor betydning for elevenes engasjement og skoleinnsats. Foreldre og foresatte møter skolen med ulike behov, forventninger og meninger om skolens mål og praksis. Det kan skape spenninger som kan være krevende for skolen å håndtere. Skolen må gi tydelig uttrykk for hva den skal og kan tilby, og hva som forventes av hjemmet. God og tillitsfull dialog er et gjensidig ansvar. Skolen må imidlertid ta hensyn til at ikke alle elever har samme mulighet til å få hjelp og støtte i hjemmet.

Kunnskapsdepartementet (2017). Overordnet del -verdier og prinsipper for grunnsopplæringen. Fastsatt som forskrift ved kongelig resolusjon. Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2020.